

Пекна Галина Борисівна,
кандидат економічних наук, доцент,
кафедра економіки та фінансів
Університет «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: HalynaPB@krok.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4902-6052>

Дідковський Михайло Костянтинович,
студент Університету «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: DidkovskyiMK@krok.edu.ua

МЕЦЕНАТСТВО ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ: ДОСВІД РОДИНИ ТЕРЕЩЕНКІВ

***Анотація.** У статті розглянуто меценатську діяльність української родини Терещенки як важливий економічний інструмент суспільного впливу. Проаналізовано роль благодійництва у розвитку освіти, культури, медицини та промисловості України наприкінці XIX – на початку XX століття. Особливу увагу приділено економічним механізмам меценатства, його впливу на соціальний розвиток та формування позитивного іміджу підприємницької діяльності. Досвід родини Терещенків визначено як приклад поєднання економічного успіху з відповідальністю перед суспільством.*

***Ключові слова:** меценатство, благодійність, економічний вплив, підприємництво, родина Терещенків, соціальна відповідальність, культура, освіта, економіка України.*

Меценатство є важливою складовою соціально-економічного розвитку держави. Воно сприяє підтримці культури, науки, освіти та медицини, а також формує позитивний імідж підприємців у суспільстві [5]. В історії України особливе місце займає діяльність родини Терещенків – відомих цукрозаводчиків, промисловців і благодійників, які зробили значний внесок у розвиток українського суспільства [4].

Досвід Терещенків демонструє, що меценатство може виступати не лише актом благодійності, а й ефективним економічним інструментом впливу. Через фінансування суспільно важливих проектів підприємці зміцнювали власний авторитет, сприяли розвитку людського капіталу та формували сприятливі умови для економічного зростання[5].

Родина Терещенків належала до найбагатших підприємницьких династій України. Основою їхнього капіталу стала цукрова промисловість. Засновником династії вважають Артемій Терещенко, який започаткував успішний розвиток сімейного бізнесу.

Завдяки ефективному управлінню підприємствами Терещенки створили потужну економічну імперію. Вони інвестували кошти не лише у виробництво, а й у розвиток міст, освіти, культури та медицини. Представники родини були переконані, що багатство має служити суспільству[3]. Меценатська діяльність родини охоплювала різні сфери суспільного життя.

Підтримка освіти Терещенки фінансували будівництво шкіл, гімназій та навчальних закладів. Вони надавали стипендії талановитій молоді, підтримували розвиток науки та освіти. Це сприяло підвищенню рівня грамотності населення та формуванню кваліфікованих кадрів[2].

Розвиток медицини Родина вкладала значні кошти у створення лікарень і медичних установ. За їхньої підтримки будувалися лікарні для малозабезпечених верств населення, що позитивно впливало на рівень охорони здоров'я.

Підтримка культури та мистецтва Особливу увагу Терещенки приділяли культурі. Вони фінансували музеї, театри, художні виставки, підтримували митців та колекціонували твори мистецтва. Саме завдяки їхній діяльності значна кількість культурних об'єктів збереглася для майбутніх поколінь[1].

Розвиток міст Терещенки брали участь у благоустрої міст, будівництві громадських споруд, церков та інфраструктури. Їхні інвестиції сприяли модернізації українських міст і розвитку економіки регіонів.

Меценатська діяльність Терещенків мала значний економічний ефект. Інвестиції у соціальну сферу сприяли розвитку людського капіталу, підвищенню продуктивності праці та формуванню стабільного суспільства[5].

Крім того, благодійність допомагала зміцнювати репутацію підприємців. Позитивний імідж родини сприяв розвитку ділових зв'язків і підвищував рівень довіри до бізнесу. Таким чином, меценатство стало не лише проявом гуманізму, а й важливим механізмом економічного впливу.

Досвід Терещенків залишається актуальним і сьогодні. У сучасних умовах соціально відповідальний бізнес також відіграє важливу роль у розвитку суспільства та економіки держави.

Висновок. Отже, меценатська діяльність родини Терещенків стала важливим прикладом поєднання економічного успіху з відповідальністю перед суспільством. Їхня благодійність сприяла розвитку освіти, культури, медицини та міської інфраструктури України. Меценатство виступало ефективним економічним інструментом впливу, який дозволяв підприємцям формувати позитивний імідж, зміцнювати суспільну довіру та сприяти соціальному розвитку. Досвід Терещенків свідчить про те, що успішний бізнес може бути важливим чинником культурного та економічного прогресу держави. Їхня діяльність залишається актуальним прикладом соціальної відповідальності для сучасних підприємців.

Список використаних джерел

1. Бондаренко, Н. (n.d.). *Меценатська діяльність жіноцтва родини Терещенків*. Запорізький національний університет. <https://history.znu.edu.ua/index.php/journal/article/view/881>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. (n.d.). *Меценатство на освітянській ниві М. А. Терещенка*. <https://www.nbuv.gov.ua/node/1915>
3. «Солодкі» доброчинці Терещенки. (n.d.). *Journal Vestnik SSS*. <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/13736>
4. *Рід Терещенків — історія української еліти*. (n.d.). Шполяночка+. <https://shpolyanochka.com.ua/rid-tereshchenkiv-istoriya-ukrajinskoji-eliti/>

5. Роль спонсорства і меценатства у відродженні історико-культурної спадщини. (n.d.). <https://social-science.uu.edu.ua/article/647>